۱- حکم روزه گرفتن در روز عاشورا چیست؟

روزه روز عاشورا مکروه است .[۱] اگر چه مستحب است بدون نیت روزه تا عصر از خوردن واشامیدن خودداری کند.(فاضل)[۲]

۲- حکم روزه گرفتن در سایر ایام محرم چیست؟

روزه گرفتن در اول وسوم و هفتم محرم مستحب است(غیر امام)[۳]

۳- حکم کار کردن در روزعاشورا چیست؟

در روایات برای کسب روزی در روز عاشورا مذمت شده است. [۴]

۴-حکم مس کردن نام امام حسین ع بدون وضو چیست؟ [۵]

الف-مس نام ائمه بدون وضو بنابر احتیاط واجب جایز نیست.(امام- -گلپایگانی -صافی-بهجت)

ب-اگر بی احترامی به انان باشد حرام است.مکارم-اراکی- نوری

ج -بهتر است مسح ننمایند. (خویی -سیستانی -تبریزی)

د-بنابر احتیاط مستحب مسح نشود.(زنجانی)

۵-حائر حرم حضرت امام حسین ع که مسافر میتواند نماز را به طور کامل بخواند کجاست؟ [۶]

الف:حرم حسینی ع ورواق ومسجد متصل به حرم .امام

ب:حرم حسینی ع اگر چه دورتر از اطراف ضریح مقدس نماز بخواند.(خوئی و تبریزی)

ج:احتیاط واجب ان است که اگر دورتر از اطراف ضریح باشندقصر بخوانند.(گلپایگانی وصافی ونوری)

د:حرم حسینی اصلی قدیمی(رعایت احتیاط بر صلاه عند القبربشود)ودر اضافات بر مساجد ثلاثه احتیاط واجب قصر بخوانند.(بهجت)

---

[۱]. العروه الوثقی- ج۲/تالیف محمد کاظم الطبا طبائی الیزدی مع تالیقات عده من الفقها العظام الامام خمینی... {ودیگران} -قم مدرسه علی بن ابی طاالب علیه السلام ۱۴۲۸ ق -۱۳۸۶شمسی ص۷۷ الامام – [۱]- توضیح المسائل مراجع – مطابق با فتوای سیزده نفر از مراجع معظم تقلید-گرداورنده:بنی هاشمی خمینی با همکاری اصولی... و دیگران)- - قم جامعه مدرسین حوزه علمیه قم -دفتر انتشارات اسلامی ۱۳۸۵جلد ۱ مساله ۱۷۴۷

[۲]. توضیح المسائل مراجع .همان

۳-عروه الوثقی، همان، اقسام الصوم، ص۷۶.

[۴]. االحکام عزاداری مطابق با فتوای ایت الله مکارم شیرازی تهیه مهدی دربانی قم-انتشارات امام علی بن ابیطالب ع ۱۳۸۸.چاپ سوم

[۵].توصیح المسائل مراجع-م ۳۱۹

[۶]. احکام مسافر مطابق با فتوی مراجع عظام تقلید/تدوین گروه فقه مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی-ویراست ۲-قم فراکاما-۱۳۹۱-چاپ اول-ص ۲۹۰وتوضیح المسائل ج ۱م ۱۳۵۶

ه:حرم ورواق ومسجد متصل به حرم.فاضل

و:حرم حسینی(بنا بر احتیاط واجب اقتصار بر محوطه حائر بشود.(رهبری)

ز:نماز قصر است.(زنجانی)

ح:در حرم حضرت سید الشهدا ع به شعاع حدود یازده متر از ضریح مقدس .(سبحانی)

ط:حرم حسینی تا ۱۱/۵متر اطراف قبر مطهر.–سیستانی

ی:روضه مقدسه امام حسین ع (در رواق وصحن قصر است).مکارم

ک:روضه مقدسه حسینی(غیر از رواق وصحن).وحید.

۶–تربت امام حسین ع دارای چه احکامی است؟

تربت امام حسین ع دارای احکام خاصی است از جمله

الف:برای سجده بهتر از هر چیز تربت حضرت سید الشهدا میباشد[۷]

ب:خوردن هر نوع خاکی حرام است به جز تربت حسینی که خوردن اندکی از ان به نیت شفا گرفتن جایز است.[۸]

ج:–مستحب است مقداری تربت حضرت سید الشهدا ع را با کافور حنوط مخلوط کنند ولی به جاهایی که بی احترامی به ان محسوب میشود مانند سر دو انگشت بزرگ پاها نمالند.[۹]

۷– گریه برای امام حسین علیه السلام در حال نماز چه وجهی دارد؟

الف:جایز است. (آیات عظام فاضل، تبریزی، بهجت)[۱۰]

ب: بنابر احتیاط واجب ترک شود. (حضرت امام و آیات عظام مکارم، نوری)[۱۱]

---

[۷]. –توضیح المسائل مراجع م ۱۰۸۳

[۸]- تحریر الوسیله ا مام خمینی کتاب الاطعمه والاشربه –موسسه النشر الاسلامی تاریخ ۱۴۲۵ق –ج۲ م ۷و۹

[۹]– تحریر الوسیله –القول فی الحنوط– ج ۱– م۲

[۱۰]. آیت الله فاضل؛ استفتائات؛ ج ۴۵۲/۱۴۹/۳.آیت الله بهجت استفتائات ج ۲۲۱۹/۱۹۶/۲ و ۲۲۲۰:تبریزی؛ استفتائات ۲۷۷/۶۳/۲:

[۱۱]. امام؛ تحریر؛ ج۱ ص۱۷۱ مساله ۱۰.مکارم؛ استفتائات؛ ۲۴۴/۸۴/۳:نوری؛ استفتائات؛ ۱۶۲/۵۴/۲.

ج:اگر برگشت به آخرت داشته باشد، جایز است. (آیات عظام خوئی، سیستانی، وحید)[۱۲]

۸-پوشیدن لباس سیاه در سوگ ائمه هدی (ع)خصوصا در محرم چه صورت دارد؟ ایا لباس سیاه کراهت دارد؟[۱۳]

الف:سیاه پوشی در عزای سالا ر شهیدان راجح وموجب خشنودی پیغمبر خدا وائمه هدی صلوات الله علیم اجمعین است،بنابراین پوشیدن لباس سیاه به غرض مذکر مستثنی است از اخبار داله بر کراهت لباس سیاه .ایت الله سید محمد کاظم یزدی(صاحب عروه)

ب:سیاه پوشی در عزاداری سالا ر شهیدان سیره مستمره شیعه در طول تاریخ بوده وامری مجاز و مستحسن است (گلپایگانی)

سفارش میکنم لباس سیاهی راکه در ماه محرم وصفر می پوشیدم جهت حزن واندوه در مصیبت های ال رسول اکرم ، با من دفن شود(مرعشی نجفی)
ج:پوشیدن لباس سیاه در عزای اهل بیت سیدالشهداء (ع) رای تعظیم شعائر وبه عنوان اظهار تاثر مستحسن است ودر فرض سوال کراهت ندارد(خامنه ای)

د:پو شیدن لباس سیاه در عزای ائمه (ع) از تعظیم شعائر مذهب اهل بیت (ع) است، ومستحب است وثواب بر ان مترتب است .
پوشیدن لباس سیاه در سوگ ائمه هدی(ع) مکروه نیست بلکه به عنوان اظهار حزن واندوه برای ان بزرگواران راجح است وکراهت ان در سایر مواقع هم ثابت نیست(تبریزی).
ه:در مفروض سوال خیر(بهجت)
و:چون از مصادیق تعظیم شعائراست واجد رجحان شرعی می باشد وعملا بزرگانی چون مرحوم ایت الله العظمی بروجردی

---

[۱۲]. سیستانی منهاج الصالحین؛ ۶۹۳/۲۳۶/۱.

خوئی و وحید منهاج ۶۹۳/۲۱۴/۲/السادس همان عبارت سیستانی+ این عبارت:

کما لابأس به اذا کان سهواً اما اذا کان اضطراراً بان غلبه البکاء فلم یملک نفسه فالظاهر انه مبطل ایضاً.

[۱۳]-مسا ئل جدیداز دیدگاه علمائ ومراجع تقلید-سید محسن محمودی-انتشارات علمی فرهنگی صاحب الزمان(عج) ۱۳۸۴ ش –چاپ پنجم ص ۱۹ تا ۲۱

در روزعاشورا از قبای سیاه استفاده میکردند.(فاضل لنکرانی)

ز:کراهت ان ثابت نیست(سیستانی)

ح:پوشیدن ان درعزای حضرت سیدالشهداء مطلوب است وچون عنوانش احترام ان بزرگوار مخصوصا میتوان گفت در حال حاضر از شعائر مذهبی است(صافی) .

و:با توجه به اینکه لباس مشکی در عزای اهل بیت(ع) تعظیم شعائر الهی محسوب می شود اشکالی ندارد ومکروه نیست(مکارم).

۹–*استفاده از*طبل و سنج در مراسم عزاداری و غیر آن چه حکمی دارد؟

اگر به نحو متعارف و غیرلهوی نواخته شود، اشکال ندارد(همه به جز صافی وبهجت)[۱۴] و[۱۵]

۱۰–برهنه شدن در عزاداریها برای سینه زنی چه صورت داشته وتکثیر فیلم وسی دی های این گونه جلسات ونگاه کردن زنان به این فیلمها چگونه است؟[۱۶]

الف:برهنه شدن اشکال دارد واگر جائی باشدکه زنها هستند ونگاه میکنند حرام است(مکارم).

ب:در حضور نامحرم احتیاط در ترک است ونظر به تصویر اگر موجب مفسده باشد اجتناب لازم است(بهجت).

ج:زنها باید ازنگاه کردن به بدن نامحرم خوداری کند(صافی). د:نگاه زنها به فیلم بدن برهنه مردان اگر انها را نشناخته ومفسدهای نداشته باشد مانعی ندارد والا جایز نیست(فاضل).

ه:اشکال ندارد گرچه زنان به احتیاط واجب نباید نگاه کنند(سیستانی).

و: در صورتی که فسادی بر ان مترتب نباشد مانعی ندارد(تبریزی).

۱۱–در برخی از مجالس عزاداری بعضی مداحان با الفاظ نا مناسب به ائمه (ع)خطاب می کنندیا به عنوان عزاداری به صورت چنگ انداخته ویا زنجیرخاردار میزنند وبر بدن ولباس انان خون جاری شده ولباس و بدن ومنزل دیگران را نجس میکنندانجائی که اینگونه روشها در حال ترویج بوده ومجالس را از وزانت ومعنویت تهی ساخته چه بسا موجب وهن مقدسات میشود ،تکلیف ما را در این باره روشن فرمائید[۱۷] .

---

[۱۴]– خامنه‌ای، اجوبهٔ استفتاءات، س ۱۴۴۱؛ مکارم، استفتاءات، ج ۱، س ۵۱۶؛ نوری، استفتاءات، ج ۲، س 604و ۵۹۶ و ج ۱، س ۴۴۸؛ تبریزی، استفتاءات، س ۲۰۰۹ و صراط النجاة، ج ۶، س 1477؛ فاضل، جامع‌المسائل، ج ۱، س ۲۱۷۴.

[۱۵]– صافی و بهجت: استفاده از آن اشکال دارد.صافی، جامع‌الاحکام، ج ۱، س ۱۶۰۲ و توضیح‌المسائل، م ۲۸۳۳؛ دفتر: بهجت.

[۱۶].مسائل جدید-همان-جلد۴-ص ۲۰۳تا ۲۰۴ چاپ دوم

[۱۷].مسائل جدید-همان .جلد ۳ص۳۳ تا ۳۴

الف:هر عملی که موجب وهن مذهب شود جایز نیست(فاضل،بهجت) .

ب:در موردی که موجب وهن مذهب شود از ان خودداری گردد(صافی گلپایگانی) .

ج:عزاداری برای امام حسین (ع) از افضل قرباتست ولی کارهائی که نوشته اید مناسب این مراسم نیست وموجب وهن مذهب میشود(مکارم)

د:باید از کارهائی که عزاداری را خدشه دار میکند اجتناب شود(سیستانی).

ه:مجالس عزاداری برای تعظیم شعائراسلامی باید به صورتی واقع شود که تعظیم معصومین (ع)بالاخص ابی عبدالله الحسین (ع) واظهار حزن وشیون بر مصائب وارده باشد(تبریزی)

۱۲- برخی مداحان شعرهای نامناسب خوانده،مانندمن حسین اللهی هستم یا قلاده سگ به گردن انداخته یا صدای سگ در میاورند،وظیفه ما در برخورد با این افراد چیست؟[۱۸]

الف:اشعار مذکور خواندشان جایز نیست واعتقاد به مضمون ان کفر است وباید از ان جلو گیری شود وصدای سگ در اوردن کار زشتی است(صافی گلپایگانی).

ب:مداحی وخواندن اشعار در مجالس اهلبیت علیهم السلام باید طوری باشد که موجب وهن نباشد وبهانه به دست دشمنان شیعه ندهد.در مجالس اهلبیت علیهم السلام باید اشعاری خوانده شود که فضایل ان بزرگوار بیان شودومصائب ومظلومیت انها برای مردم گفته شود،ائمه علیهم السلام از ما نخواسته اند که خود را بصورت حیوان دراوردیم، انچه ازما خواسته اند این است که مومن صالح باشیم واخلاق مااخلاقی باشد که از ان بزرگوار رسیده است(تبریزی).

ج:لازم است با زبان خودش توام با ادب انها را نهی ازمنکر واگر تاثیر نداشت مجلس را ترک نمائید(مکارم) .

د:سیستانی :انها را ارشاد فرمائید.

ه:عزاداری به صورت سنتی اشکا ل ندارد ولی از اعمال ورفتاری که موجب وهن مذهب میشود باید اجتناب شود(خامنه ای).

۱۳-حرکت دسته های عزاداری در شبهای محرم تا نیمه شب همراه با استفاده ازطبل وامثال ان که موجب مزاحمت مردم میشود چگونه است؟[۱۹]

الف:اگرچه اقامه مراسم وشعائر دینی در زمانهای مناسب درحسینیه ازبهترین کارها وجزو مستحبات موکد است ولی واجب

[۱۸].مسائل جدید- همان-جلد ۴-ص ۱۱۱تا ۱۱۲وجلد۳ص۳۵

[۱۹].مسائل جدید .همان ج۵.ص۱۱۷تا۱۱۸.چاپاول۱۳۸۵ ش.

است برگزار کنندگان مراسم وعزاداران تا حد امکان از اذیت وایجاد مزاحمت برای مردم بپرهیزند(خامنه ای).
ب:سعی شود که عزاداری موجب مزاحمت دیگران نشود(سیستانی). ج:عزاداری خامس ال عبا که از افضل قربات است باید به گونه ای برگزار گردد که مزاحمتی برای مردم نداشته باشدو مردم نیز درایام عزاداری تا انجا که میسراست همکاری کنند(مکارم).
د:استفاده از طبل جایز نیست(صافی) .

ه:در عزاداری اظهار شعائر به نحو حلال وبدون استفاده از الات لهوی مطلوب شارع است به خصوص درشبهای تاسوعا وعاشورا مومنین تحمل کنند وثواب می برند(تبریزی).
و:ایذاء مزاحمت مومنین جایز نیست وطبل زدن هم که مطلقا اشکال دارد(بهجت).

۱۴–اگر مرد لباس زن را در تعزیه بپوشد و جای او بخواند، اشکال دارد؟

الف:اشکال دارد. (آیت الله بهجت)[۲۰]

ب:مرد لباس زن نپوشد (آیت الله فاضل)[۲۱]

ج:چنانچه مشتمل بر حرام یا وهن به معصومین باشد جایز نیست.(ایت الله تبریزی)[۲۲]

د:اشکال ندارد.(مکارم)[۲۳]

۱۵–نظربرخی مراجع عظام درمورد قمه زنی

الف:اگر موجب ضرر نباشد مانع ندارد، ولی در این زمان انجام نشود. (حضرت امام)[۲۴]

ب:هرکاری که برای انسان ضرر داشته و یا باعث وهن دین و مذهب گردد حرام است و مؤمنین باید از آن اجتناب کنند. (مقام معظم رهبری)[۲۵]

[۲۰]. استفتائات (آیت الله بهجت)، ج۴، ص: ۵۳۹س۶۳۸۲.
[۲۱]. جامع المسائل (فارسی؛ آیت الله فاضل)، ج۱، ص: ۵۸۱.سوال ۲۱۶۹
[۲۲].استفتائات جدید سوال۲۰۲۵
[۲۳].احکام عزاداری –همان-ص ۶۳ س۷۵.
[۲۴]. استفتائات امام، ج۳، ص: ۵۸۲ س ۳۸

ج:چون به علّت عدم قابلیت پذیرش و نداشتن هیچ گونه توجیه قابل فهم مخالفین، نتیجه ی سوء بر آن مترتب است؛ لذا لازم است شیعیان علاقه‌مند به مکتب حضرت امام حسین علیه السلام از آن خودداری کنند. (آیت الله فاضل)[۲۶]

د:اشکال دارد. (آیت‌الله نوری)[۲۷]

ه: بر مسلمانان واجب است از چیز هائی که سبب وهن مذهب است خودداری کنند. (آیت الله مکارم)[۲۸]

و:باید طوری باشد که موجب وهن بر شیعه نباشد (آیت الله تبریزی)[۲۹]

ز:اگر مضرّ نباشد و مفسده ای هم بر آن مترتب نباشد فی نفسه اشکال ندارد. (آیت الله بهجت)[۳۰]

۱۷–رسم است بانوان در دو ماه محرم و صفر اصلاح نمی‌کنند، آیا اصلاح کردن بانوان در دو ماه محرم و صفراشکال دارد؟

این کار (اصلاح نکردن) اشکالی ندارد، اصلاح کردن هم مانعی ندارد، البته سزاوار است در روز های عزا از این کار پرهیز شود. (آیت الله مکارم)[۳۱]

۱۸–یا شرعاً می‌توان بلندگوهای بیرون مسجد را جهت عزاداری امام حسین علیه السّلام روشن گذاشت تا مردم از آن بهره بیشتری ببرند؟ اگر علم به رضایت مردم داشته باشیم چه طور؟

اگر موجب اذیت دیگران نباشد، جایز است. (آیت الله بهجت)[۳۲]

---

[۲۵]. خامنه ای اجوبه الاستفتائات س ۱۴۶۰

[۲۶]. جامع المسائل ، ج۱، ص: ۵۸۲ سؤال ۲۱۷۳:

[۲۷]. آیت الله نوری استفتائات ج۲س ۵۹۷

[۲۸]. استفتائات جدید (آیت الله مکارم)، ج۲، ص: ۲۴۷: سؤال ۷۶۵

[۲۹]. تبریزی استفتائات سئوال ۲۰۳۶:

[۳۰]. آیت... بهجت؛ ج۴، س۶۳۸۳، ص ۵۳۹

[۳۱]. مکارم احکام بانوان ص ۲۴۶.

[۳۲]. استفتائات آیت‌الله بهجت، ج۴، ص: ۵۴۳.مطابق با نظر سایر مراجع

19–باقیمانده اموالی که به عنوان هزینه‌های مراسم عاشورای حضرت امام حسین علیه‌السلام جمع‌آوری می‌شود، در چه موردی باید خرج شود؟

می توان اموال باقیمانده را با کسب اجازه اهداء کنندگان آن‌ها در امور خیریه مصرف کرد و یا آنها را برای مصرف در مجالس عزاداری آینده نگه داشت. (مقام معظم رهبری)[۳۳]

20-اگر از اموال وقف برای عزاداری، پولی اضافه آمد آیا می توان در بنای حسینیه خرج کرد؟

همان طوری که وقف کرده اند باید عمل شود. چنانچه جهت وقف، عزاداری است، نمی توانند صرف در ساختن حسینیه نمایند، ولی در صورتی که مورد نیاز عزاداری باشد مانند این که توسعه‌ی حسینیه ضروری باشد یا آن که تعمیر ضروری داشته باشد، اشکالی ندارد. (آیت الله بهجت)[۳۴]

21–شخصی نذر سفره حضرت ابوالفضل علیه السّلام دارد ولی به علّت کمی جا، در محل سکونت نمی‌تواند نذر خویش را ادا نماید بنابر این آیا می تواند پول آن را جای دیگر خرج کند؟

اگر صیغه مخصوص نذر را نخوانده، نذر وجوب وفا ندارد و اختیار با خود شخص است ولی چنانچه صیغه نذر را خوانده باشد باید بر طبق آن عمل کند مگر آنکه قدرت بر وفا نداشته باشد. (حضرت امام)[۳۵]

اگر نذر با صیغه شرعی باشد باید طبق نذر عمل شود. [۳۶]

---

[۳۳]. رهبری؛ أجوبةُ الاستفتائات؛ س ۱۴۵۳:

[۳٤]. استفتائات (آیت الله بهجت)؛ ج۴، ص: ۲۶۵س۵۵۳۰.

[۳۵]. امام استفتائات، ج۲، ص: ۴۷۷ س ۵۴

[۳٦]. سیستانی؛ سایت. –مساله ۲۶۴۱مراجع

22- اگر نذر سفره داشتیم بجای آن می توانم پول آنرا به فقیر بدهم؟

پاسخ: اگر نذر با صیغه شرعی باشد باید طبق نذر عمل شود.(همه مراجع)[۳۷]

23–شخصی نذر کرده که در روز هفتم محرم یک گوسفند به نام حضرت عباس علیه السلام ذبح کند ولی به علت مشغولیت و موانع نتوانست انجام دهد آیا دادن آن در روزهای بعد مجزی است؟

اگر نتوانسته است به نذر عمل نماید از ذمه او ساقط است. (آیت الله سیستانی)[۳۸]

24-ایا جایز است پارچه و دستمال هایی را که ایام محرم بر روی علم می بندند، بفروش برسانند؛ و در عزاداری و تعمیر حسینیه مصرف کنند؟

خیر، مگر با اطمینان به این که به همین مقصود داده‌اند. (آیت الله بهجت)[۳۹]

اگر در مراسم عزاداری محل حاجت نباشد، و زاید بر متعارف باشد می‌توانند بفروشند؛ و به مصارف عزاداری و احتیاجات حسینیه ها برسانند؛ و بهتر است که از اهدا کننده گان استجازه کنند؛ و برای مشتری هرگونه تصرفات جایز است. (آیت الله فاضل)[۴۰]

---

[۳۷].م۲۶۵۴مراجع

[۳۸]. سیستانی؛ سایت. امام استفتائات، ج۲، ص: ۴۷۷ س ۵۴

[۳۹]. استفتائات (آیت الله بهجت)، ج۴، ص: ۵۴۴.

[۴۰]. جامع المسائل ، ج۱، ص: ۵۸۴.س ۲۱۸۰

25- عکسهایی منسوب به ائمه علیها سلام چاپ ومنتشر میشود ایا نصب انها در حسینیه ها وهیئات عزاداری چگونه است؟[۴۱]

الف:این کار فی نفسه از نظر شرعی اشکال نداردبه شرط اینکه مشتمل بر اموری که از نظر عرف اهانت و بی احترامی محسوب میشود نبوده وبا شان این بزرگواران منافات نداشته باشد(رهبری).

ب:بطور کلی ترک انها مناسب تر با شئونان بزرگواران است.(صافی گلپایگانی)

ج:مانعی ندارد اگر چه انتساب انها به معصومین علیهم السلام اعتباری ندارد(فاضل لنکرانی).

د:این عکسها اصالت ندارد ولی چون منتسب به ان حضرات است نباید مورد بی احترامی قرار گیرد(مکارم).

ه:اگر مشتمل بر هتک نباشد اشکال ندارد(سیستانی).

و:اگر مقصود تذکر ویاد اوری ان بزرگواران باشد مانعی ندارد ولی اگر معتقد باشد این عکسهای واقعی ائمه علیهم السلام است این عقیده صحیح نیست وخطاست(تبریزی).

۲۵-خواندن روضه های دروغ وغیر معتبر ک بعضاموجب تمسخر وهتک میشود چه صورت دارد؟[۴۲]

الف:اگر موجب هتک وتمسخر باشدجایز نیست.(خامنه ای)

ب:جایز نیست.(فاضل،صافی گلپایگانی،بهجت،مکارم)

ج:چیزهایی که دروغ بودن انها پیش علمای خبره معلوم است نقل انها جایز نیست.(تبریزی)

د:اگر موجب هتک باشد یا دروغ باشد جایز نیست.ولی اگر هتک نباشد ودروغ بودن انها معلوم نباشد وبه عنوان نقل وروایت گفته شود،اشکال ندارد.(سیستانی)

[۴۱].مسائل جدید ،همان،جلد٤،ص١٠٥
[۴۲]-مسائل جدید،همان،ج۳،ص۳۱

۲۶–ایا تربت حسینی که خوردن ان به قصد استشفاء مستحب است چه محدوده ای از مرقد شریف حضر را شامل میشودو ایا خوردن مهرهای کربلا نیز همان حکم را دارد؟[۴۳]

الف:قدر متیقن قبر شریف وملحقات عرفی ان است ومهر اگر از ان دو محل تهیه شده باشد،همان حکم را دارد.(خامنه ای)

ب:خوردن ان به عنوان قبر امام حسین ع یا مهر کربلا در دسترس است،چنانچه به مخلوط کردن در اب باشدبه طوری که مستهلک شود به قصد استشفاءمانعی ندارد.(تبریزی)

ج:بعید نیست،ولی احتیاط این است که به قصد رجاءوتبرک کمی از مهر را درمقداری اب حل کنندبه طوری که در اب مستهلک شود وان را بیاشامد.(صافی گلپایگانی)

د:هر چه عرفا تربت کربلا محسوب شود(که در روایات محوده ای بر ان مشخص شده)ومهرهای ساخته شده از ان محل نیز همین حکم را دارد.(فاضل لنکرانی)

ه:به احتیاط واجب از قبر شریف وانچه ملحق به ان است نباید تجاوز کندواگر از سایر موارد مانند اطراف قبر بخواهند استفاده کنند،باید با اب مخلوط کنند که صدق خوردن خاک نکند.(سیستانی)

و:احوط اقتصار بر مأخوذاز قبرواطراف مجاور قبرمطهراست ودر زائدبر ان در اب مستهلک شود.(بهجت)

ز:الف)از نقاط نزدیکی که دسترسی به ان در شرایط فعلی ممکن است خواه چند صد متر باشد یا یک کیلومتر یابیشتر.
ب)اری،همان حکم را دارد،مقدار کمی را در اب حل میکند ومی خورد.(مکارم)

[۴۳].مسائل جدید،همان،ج۴،ص۲۰۵